

Naturvårdsverket

106 48 Stockholm

E-post: registrator@naturvardsverket.se

Ulriksdal 23 mars 2020

Världsnaturfonden WWFs remissvar om preliminära förslag till jakttidsändringar, paket 2 (NV-08122-18).

Världsnaturfonden WWF välkomnar att en översyn av jakttider för olika arter nu sker och att det i framtiden kommer att göras vart 6:e år. Det är också bra att översynen genomförs på ett öppet sätt där alla har möjlighet att komma med förslag och synpunkter.

Världsnaturfonden WWF anser att det är bra att Naturvårdsverket som grund i förslaget samlat in och redovisat information om arterna samt förklarat de nationella och internationella regler som gäller. Därmed ges en möjlighet att på ett enkelt sätt för läsaren göra en analys av de ställningstaganden och förslag som Naturvårdsverket redovisar.

Världsnaturfonden WWF har som grundprincip i våra ställningstaganden att allmän jakt endast bör vara tillåtet om arten har dels gynnsam bevarandestatus, och dels om arten har ett nyttjandevärde, dvs används på något sätt som mat eller att delar användas till andra ändamål. Saknas något av dessa motiv bör inte arten ha allmän jakttid. Om problem för människors verksamheter eller av andra skäl uppkommer och som rör arter som saknar allmän jakttid kan den skyddsjakt som finns i jaktförordningen användas.

Allmänna synpunkter:

Grunder för beslut saknas i jaktlagen och jaktförordningen

Grunder för vilka arter som kan jagas och tiderna när sådan jakt kan ske samt omfattningen av jakten, ska finnas i jaktlagen och jaktförordningen. WWF kan konstatera att sådana grunder saknas där. Det innebär att den genomgång som här görs inte kan söka stöd i den lagstiftning som egentligen ska ange förutsättningarna för olika ställningstaganden och beslut. I brist på detta har Naturvårdsverket valt att använda art- och habitatdirektivet, fågeldirektivet och sin egen viltstrategi "Strategi för svensk viltförvaltning". Båda dessa direktiv ska vara implementerade i jaktlagen men är inte det. Hänvisning till direktiven ska inte behöva göras, det ska finnas i lagen. Strategin är just en strategi och bör inte användas som grund för beslut utan är en grund för Naturvårdsverkets arbete. Naturvårdsverket bör ge en tydlig stark signal till regeringen att direktiven snarast måste implementeras i jaktlagen som vårt medlemskap i EU föreskriver.

Otydligheten ovan innebär att förtroendet för viltförvaltningens grunder blir lågt och det är viktigt att detta åtgärdas.

Jakt under häckningstid

Vilda fåglar ska vara fredade under vårflyttning, inför och under häckningens olika stadier och det är reglerat bland annat i fågeldirektivet. Det påpekas i förslaget men ett antal undantag från detta är gjorda. WWF anser att allmän jakttid under vårflyttning och under häckningstid inte ska förekomma. Om problem uppkommer bör i så fall en strikt skydds jakt tillämpas.

Den allmänna jakttiden för många sjöfåglar föreslås starta 21 augusti. För vissa sjöfågelarter innebär det att de sena kullarna knappt ha blivit flygga och en jakt då stör slutfasen av häckningen då ungarna ska lämna honan. För att undvika detta vore lämpligare att starta jakten den 25 augusti som gjordes förr i tiden.

Som påpekats i remissvar till del 1 så har det föreslagits att skydds jakt på sångsvan på eget initiativ ska kunna ske fram till 31 mars. Många svanar är redan då på häckningsplatsen och förbereder häckningen. WWF anser att detta inte ska vara möjligt. Se vidare i remissvar del 1.

Samma resonemang gäller för däggdjur och där motsvarande bestämmelser om fredning under den tid de har ungar finns angivna i art- och habitatdirektivet. För flera arter finns jakttid under den tid de har ungar och för att ha det bör starka skäl föreligga. Ramarna finns inte angivna i jaktlagstiftningen vilket de borde vara.

Förvaltningsplaner

För fåglar och däggdjur som kan åstadkomma omfattande skada på gröda bör nationella och regionala förvaltningsplaner utarbetas. Dessa planer ska redovisa de problem som finns och ge förslag på hur de ska lösas. Det är viktigt att analysera och samla alla grunder för olika beslut om åtgärder på ett och samma ställe och det kan göras i en förvaltningsplan. Det finns då bättre förutsättningar att föreslå åtgärder i en logisk hierarki som är anpassade och effektiva. Det handlar om förebyggande åtgärder, riktad skydds jakt eller i vissa fall under rätt tid och på rätt plats, skydds jakt eller allmän jakt.

Jaktlagstiftningen ger idag inte riktlinjer om att skriva förvaltningsplaner samt vad de ska innehålla. Viktigt är att sådana förvaltningsplaner ska utgöra grunden för beslut om olika åtgärder som exempelvis jakt. WWF kan konstatera att ett samlat grepp för att lösa skadeproblem som olika fågelarter och däggdjur ger upphov till inte löses på ett effektivt sätt idag. Det framgår tydligt i det förslag till jakttider som nu är under remissbehandling.

WWF föreslår att Naturvårdsverket till regeringen hemställer om att det i jaktlagstiftningen ska införas en möjlighet att upprätta nationella och regionala förvaltningsplaner med samma struktur samt att dessa ska utgöra en grund för beslut om olika åtgärder. Några av de arter som borde ha förvaltningsplaner är storskarv, kaja, kanadagås, grågås, vitkindad gås, sångsvan, trana, vildsvin, mink och kronhjort.

Skydds jakt på enskilt initiativ

WWF föreslår att skydds jakt på enskilt initiativ inte införs utan att det finns som en del i en förvaltningsplan som beskriver de problem som finns och hur dessa ska lösas på lämpligaste sätt.

Det finns flera förslag att bevilja skydds jakt på enskilt initiativ. Det gäller både fåglar och däggdjur. Om det ska möjliggöras skydds jakt på eget initiativ så måste sådan omgärdas av regler för hur den ska gå till. Exempelvis bör förebyggande åtgärder först genomföras. Hela proceduren med sådan skydds jakt bör styras via förvaltningsplanen där de olika momenten beskrivs.

Detaljerade synpunkter

3. Allmän jakttid.

WWF *tillstyrker förslaget* om att jakttiden för sädgås, alfågel, småskrake och ejder tas bort.

Här föreslås att allmän jakttid införs för snatterand. Förslaget följer de kriterier som naturvårdsverket har som ställt upp. Snatteranden har dock fortfarande en liten population i Sverige (2000 par) och den har vuxit till sig till denna numerär under en ganska kort tid. Det gör att det kan vara orsak att avvakta att införa en allmän jakttid tills man verifierat om ökningen fortsätter eller är en topp just nu och om antalet kommer att minska igen. Det vore därför lämpligt att avvakta till nästa uppdatering av jakttiderna innan ett sådant beslut om allmän jakttid fattas.

15.2. Orrtupp och tjädertupp.

WWF *avstyrker förslaget* om jakttidens avslut.

Naturvårdsverket föreslår "Övriga delar av landet utom Gotlands län den 16 nov.-den 15 feb". För att harmonisera med övrig jakt på bland annat orre så föreslår WWF att jakttidens slut blir 31 januari istället för 15 februari.

19. Allmän jakttid, havstrut, gråtrut och fiskmås.

WWF *tillstyrker förslaget* att gråtruten tas bort från allmän jakttid

WWF *avstyrker förslaget* om allmän jakttid för havstrut och fiskmås. Skjutna sådana används inte som föda eller i andra sammanhang. Om problem uppkommer vid anläggningar eller där fiskmåsar häckar olämpligt i bebyggelse kan istället möjligheterna till skydds jakt användas med stöd av jaktförordningens bilaga 4, punkten 2.

20. Allmän jakttid, ringduva.

WWF *avstyrker förslaget* om allmän jakttid på ringduva från 1 augusti. Då har en del ringduvor fortfarande ungar och det är inte i linje med fågeldirektivet och den allmänna inställningen att jakt inte ska ske under häckningstid. WWF föreslår att starten för jakttiden blir 21 augusti för att harmonisera med övriga arter i starttid och för att minska antalet skjutna ringduvor som har ungar i bo. Om problem uppkommer vid odling kan skydds jaktsbestämmelsen utnyttjas fram till 21 augusti.

21. Allmän jakttid, björktrast.

WWF *avstyrker förslaget* om allmän jakttid på björktrast.

Allmän jakttid föreslås från 1 augusti till 10 mars. Naturvårdsverket tydliggör att uppdraget om jakttider inte har till uppgift att avgöra om en art ska jagas eller inte. Björktrasten kan göra skada i odlingar och då kan de skyddsjaktsbestämmelser som finns utnyttjas för att avhjälpa dessa. Någon god anledning till att ha allmän jakttid för björktrast finns inte redovisad och därför föreslår WWF att den allmänna jakttiden för björktrast avskaffas vilket Naturvårdsverket bör föra vidare till regeringen.

22.2. Nötskrika.

WWF *avstyrker förslaget* om allmän jakttid på nötskrika.

Allmän jakttid föreslås från 1 augusti till 10 mars. Naturvårdsverket tydliggör att uppdraget om jakttider inte har till uppgift att avgöra om en art ska jagas eller inte. Någon god anledning till att ha allmän jakttid för nötskrika finns inte redovisad och därför föreslår WWF att den allmänna jakttiden för nötskrika avskaffas vilket Naturvårdsverket bör föra vidare till regeringen.

Om jakt på nötskrika bibehålls är lämpliga tider för att harmonisera med andra jakttider 21 augusti till 31 januari.

23. Allmän jakttid, kråka, kaja och skata.

WWF *tillstyrker förslaget* om ändrad allmän jakttid på kråka, kaja och skata. WWF anser att den begränsning i jakttid som föreslås är lämplig för att inte arterna ska jagas i anslutning till häckningstiden. Om kråkan fortsätter att minska bör detta analyseras för eventuell minskning av jakttiden.

24. Allmän jakttid, råka.

WWF *tillstyrker förslaget* om ändrad allmän jakttid på råka. WWF anser att den begränsning i jakttid som föreslås är lämplig för att inte arterna ska jagas i anslutning till häckningstiden.

25. Allmän jakttid, enkelbeckasin.

WWF *avstyrker förslaget* om allmän jakttid på enkelbeckasin

WWF anser att det inte finns några skäl att införa jakt på enkelbeckasin. Några anledningar till att införa allmän jakttid på enkelbeckasin redovisas inte. Den gör inte någon skada och den är för liten för att ta rätt på och ätas. När det gäller förväxlingsrisken så resoneras kring dubbelbeckasin men den har redan flyttat vid jaktstarten den 1 oktober. Däremot nämns inte något om dvärgbeckasin som om hösten rastar på samma ställen som enkelbeckasinen. En sökning i Artportalen av antalet rapporterade observationer av dvärgbeckasin visar att flertalet av observationerna infaller under oktober och november. Se figur nedan. Att skilja på enkelbeckasin och dvärgbeckasin under hösten är inte alldeles enkelt.

